

Çarpma İşleminde Verilmeyen Sayı

Çarpma İşleminin Elemanları

$$\begin{array}{r} 12 \\ \times 5 \\ \hline 60 \end{array}$$

12 → 1. Çarpan
5 → 2. Çarpan
60 → Çarpım

$$9 \times 4 = 36$$

9 → 1. Çarpan
4 → 2. Çarpan
36 → Çarpım

Ali çarpma işleminde verilmeyen (bilinmeyen) sayıyı bulmak için ne yapıyoruz, biliyor musun?

Evet biliyorum Aslı. Çok basit. Çarpma işleminde verilmeyen sayıyı bulmak için şunu yaparız. Çarpımı, verilen (bildiğimiz) çarpana böleriz.

Unutma! Çarpma işleminde verilmeyeni bulmak için hep bölme yaparız.

$$\begin{array}{r} ? \\ \times 3 \\ \hline 96 \end{array}$$

? → 1. Çarpan
3 → 2. Çarpan
96 → Çarpım

Verilmeyen sayıyı bulmak için çarpımı, verilen çarpana böleriz. Böylece verilmeyen sayı olan diğer çarpanı buluruz.

$$\begin{array}{r} 96 \overline{) 3} \\ \underline{9} \\ 06 \\ \underline{6} \\ 0 \end{array}$$

Verilmeyen (bilinmeyen) sayımız.

$$3 \times ? = 72$$

3 → 1. Çarpan
? → 2. Çarpan
72 → Çarpım

Verilmeyen sayıyı bulmak için çarpımı, verilen çarpana böleriz. Böylece verilmeyen sayı olan diğer çarpanı buluruz.

$$\begin{array}{r} 72 \overline{) 3} \\ \underline{6} \\ 12 \\ \underline{12} \\ 0 \end{array}$$

Verilmeyen (bilinmeyen) sayımız.

Bölme İşleminde Verilmeyen Sayı

Bölme İşleminin Elemanları

$$\begin{array}{r} 32 \\ -30 \\ \hline 02 \end{array}$$

32 → Bölünen
5 → Bölün
6 → Bölüm
02 → Kalan

$$63 \div 9 = 7$$

63 → Bölünen
9 → Bölün
7 → Bölüm

Kübra, bölme işleminde bilinmeyen (verilmeyen) sayı olduğunda ne yapıyorduk?

Çabalıyorduk Cihan!

ÇaBa kelimesinden yararlanarak sırayla Ç ve B yazarız. Ç harfine denk gelen sayıyı bulmak için çarpma yaparız. B harfine denk gelen sayıyı bulmak için bölme yaparız.

ÇaBa kelimesinden yardım alıyoruz.

$$15 \div ? = 5$$

Ça Ba

B harfine denk geldi. Bölme işlemi yapmalıyız.

$$\begin{array}{r} 15 \overline{) 5} \\ \underline{15} \\ 00 \end{array}$$

Verilmeyen (bilinmeyen) sayımız.

ÇaBa kelimesinden yardım alıyoruz.

$$? \div 6 = 9$$

Ça Ba

Ç harfine denk geldi. Çarpma işlemi yapmalıyız.

$$6 \times 9 = 54$$

Verilmeyen (bilinmeyen) sayımız.

DİKKAT! Kalanlı bir bölme işleminde bölünen sayıyı bulmak için;

1. **Bölün** ile **bölümü** çarpır,
2. Bulduğumuz sonuca **kalanı** ekleriz.

$$\boxed{\text{BÖLÜN}} \times \boxed{\text{BÖLÜM}} + \boxed{\text{KALAN}} = \boxed{\text{BÖLÜNEN}}$$